

**Knalleborgs förskola
Ekerö**

**Helena Aldén, Upplands Väsby
Eva-Mari Kallin, Nacka
Fatiha Maassoumi, Sollentuna
Vecka 46-47, 2016**

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
<i>Fakta om enheten</i>	4
<i>Statistik</i>	4
<i>Organisation /Ledning</i>	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	5
<i>Sammanfattande slutsats</i>	5
<i>Starka sidor</i>	5
<i>Förbättringsområden</i>	5
MÅLOMRÅDEN	6
<i>Normer och värden</i>	6
<i>Utveckling och lärande</i>	8
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	13
<i>Förskolechefens ansvar</i>	15
REFERENSER	18

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.danderyd.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Knalleborgs förskola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	kommunal
Antal avdelningar.	4
Ev. profil på förskolan.	

Statistik

Antal barn:	66
Antal pedagoger i barngrupp	13
Antal barn per pedagog (omräknat till heltidstjänst)	6
Antal legitimerade förskollärare.	3

Organisation /Ledning

Beskriv hur förskolan är organiserad. Observera att inga namn ska anges.

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, andra ledningsfunktioner)	Förskolechef, administratör, pedagogiskt utvecklingsansvariga, samordnare, ledningsgrupp, ateljérista, pedagogista, handledare, PUA. Se ledning och organisationsbeskrivning
Ledningsresursens årsarbetstid på förskolan.	Förskolechef, 30%, administratör 5%

OBSERVATIONENS METOD

Under två dagar har vi tre observatörer besökt förskolan och varit med på aktiviteter inne och ute och vi har varit med vid måltider. Vi har intervjuat förskolechef och de pedagogiska utvecklingsledarna, samt samtalat med de andra pedagogerna på förskolan. Vi har läst förskolans olika styrdokument och verksamhetsplaner, samt tagit del av dokumentation i Förskoleappen.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Knalleborg är en förskola där man ser projekt som utgår ifrån barns intressen och som genomsyrar hela verksamheten. Pedagogerna kan tydliggöra mer i Förskoleappen att de arbetar med läroplansmålen i projekten. De pedagogiska miljöerna inom- och utomhus är mycket inspirerande och utmanande och bidrar till ett lustfyllt lärande. Förskolans superstruktur som pedagogerna ser som ett stort stöd inverkar negativt på barns möjlighet till att påverka sin situation.

Starka sidor

• Värdegrund och förhållningssätt	Normer och värden	sid.6-7
• Projekterande arbetssätt	Utveckling och lärande	sid.11-12
• Den pedagogiska miljön, inne och ute	Utveckling och lärande	sid.8-12

Förbättringsområden

• Förhållningssätt och arbetsro	Normer och värden	sid.7
• Dokumentation av läroplansmålen	Utveckling och lärande	sid.8, 11
	Förskolechefens ansvar	sid.15
• Superstrukturens begränsningar	Ansvar och inflytande	sid.14

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Förskolan har en nyreviderad plan för likabehandling. Vi läser i ett dokument som är gemensamt för hela enheten: "Förskolans vision. På Gräsåker, Knalleborg och Gustavalunds förskolor skall ingen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Vi lever våra värden, där vi ser olikheter som något positivt, alla barn berikar och alla barn är en tillgång. Flickor och pojkar har samma möjligheter att utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller." Ett prioriterat mål i verksamheten är att arbeta normkritiskt.

Pedagogerna berättar att alla har läst likabehandlingsplanen och att de plockat ut begrepp och diskuterat vad de står för. De säger att de har fått många tillfällen för reflektion kring likabehandlingsplanen.

På 4-5 årsavdelningen ser vi en regellista där det står hur man är en bra kamrat, att man ska ta hänsyn till varandra och säga stopp om någon gör illa någon annan. En pedagog berättar att barnen och pedagoger ofta diskuterar tillsammans om hur man är mot varandra.

På tvåårsavdelningen ser vi bilder på barn som hjälper varandra. Pedagogerna berättar att de fotar barnen när de visar hänsyn eller hjälper varandra för att diskutera tillsammans i barngrupp hur man är en bra kompis.

På avdelningarna finns normkritiska böcker som lyfter hela enhetens mål Lika olika. Vid ett tillfälle ser vi ett barn som bläddrar i en bok om barn från olika länder.

I projekten med olika djur, som 4-5-årsavdelningen genomför, har barn och pedagoger arbetat med olika världsdelar, naturtyper och livsvillkor för både djur och människor. De har byggt upp miljöer och talat om hur människor och djur lever på olika platser, hur de kan se ut, hur de pratar och skriver.

Pedagoger och barn utvärderar regelbundet förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling genom kartläggning. I planen kan vi läsa att barnen får vara med och skapa strukturer och regler för att alla ska må bra. På höstens föräldramöte får föräldrarna möjlighet att diskutera planen samt komma med synpunkter. Pedagogerna berättar att de förklarar vad planen står för i förskolan.

Förhållningssätt

En pedagog på ettårsavdelningen berättar att de arbetat jättemycket redan från start med att få barnen att känna sig trygga med förskolan, pedagogerna och de andra barnen. Vid intervju berättar pedagogerna att de jobbat med välkommandet och att de alltid bemöter barnen vid namn när de kommer på morgonen.

Pedagogerna är närvarande och avvaktar för att låta barnen själva klara av olika situationer. Pedagogerna samtalar med låga röster med barnen. Barnen på nästan alla avdelningar är vänliga och leker tillsammans med respekt. På en avdelning sitter några barn och arbetar med deg. De delar gärna med sig av deg och av verktygen till varandra. Pedagogen uppmärksammar det och uppmuntrar barnens goda vilja. På en annan avdelning ser vi konflikter mellan barn flera gånger.

Arbetsklimat för barn

I en intervju berättar förskolechefen att tydliga superstrukturer med en tydlig ansvarsfördelning skapar lugn, arbetsro och meningsfull fördjupning för barn och pedagoger, samt bästa möjliga förutsättningar för att barns och pedagogers ständiga lärande skall utvecklas. Superstrukturen innebär att alla pedagoger vet var de ska befinna sig och vad som är deras ansvar varje dag.

Hela förskolan delar upp barnen i mindre grupper, tre små grupper på varje avdelning. Tisdagar, onsdagar och torsdagar är schemalagda med gruppaktiviteter. En grupp går till skogen, en grupp är ute på gården och en grupp är inne och arbetar med projektet.

Vid några tillfällen ser vi att barnen är ensamma i rum, vid andra tillfällen är pedagogerna bredvid men det är så många barn på samma ställe, så att pedagogerna inte riktigt ser vad som händer. På samma avdelning får barnen vid utgång vänta väldigt länge, en del uppemot 15-20 minuter. Det blir flera konflikter när barnen står och trängs vid en grind i dörröppningen.

Bedömning i text

Värdegrundsarbetet är genomtänkt och väl förankrat i personalgruppen och det finns ett aktivt arbete kring frågor om människors lika värde.

Förhållningssättet mellan pedagoger och barn är i hög utsträckning respektfullt men behöver genomsyra hela verksamheten. Arbetsklimatet präglas av arbetsro med vissa undantag.

Bedömning enligt skala¹

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

1.0 ¹ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur förskolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

I enlighet med förskolans superstruktur har avdelningarna planerade aktiviteter i form av projekttid och utelek med mera i olika fasta grupper under hela dagen. Pedagoger säger att de är nöjda med superstrukturen, att den ger möjligheter att arbeta med projekten i mindre grupper, och att den skapar trygghet.

Både pedagoger och förskolechef berättar att de arbetar projekterande och inte ämnesinriktat och i varje projekt ska de olika läroplansmålen ingå, vilket de säkerställer genom dokumentationen i Förskoleappen². Läroplansinnehållet är också, enligt pedagogerna, ett ständigt ämne för diskussion i reflektions- och arbetsgrupper. När vi tittar på dokumentationen i Förskoleappen så ser vi inte att alla läroplansmål integreras i de projekt som finns.

Det finns arbetssätt både inne och ute för att stimulera barns förmågor i matematik, språk och naturvetenskap. Under vårt besök ser vi några barn leka ute med olika rör i olika storlekar och resonera kring hur långt de kan se varandra genom hålen i rören. I skogen har 4-5 åringarna ett ställe där de gömmer sin skattkista – en plastlåda innehållande guldmålade stenar, täckt med en duk. Barnen undersöker nyfiket vad händer med skattkistan varje gång de är i skogen. Under vår observationsvecka hittar barnen skattkistan fylld med vatten.

Vi ser att barnen får arbeta med många olika material och estetiska arbetssätt i de olika projekten. Ateljéristan berättar att hela förskolan arbetar skapande med äggkartonger just nu. Alla arbetar med kartongerna på olika sätt men de arbetar med dem flera gånger. Hon berättar att tanken med kartongerna är att barnen ska få testa olika material, redskap, tekniker och använda alla sinnen. Vid flera tillfällen ser vi barnen upptäcker och utforskar olika material i ateljén. På ettårsavdelningen är vi med när barnen upptäcker olika färger och målar med stöppelsvampar.

Vi ser att 4-5 åringar samarbetar i byggrummet kring ett gemensamt bygge. Vi ser 3-4 åringar som bygger ett rymdskepp tillsammans.

På ettårsavdelningen finns ett rum med böcker och fåtölj att sitta och ta det lugnt och läsa. En pedagog och några barn börjar sjunga till en bok med djurbilder. De har även språkutvecklingsmaterialet Babblarna i form av både böcker och figurer. 4-5 åringarna arbetar med Före Bornholmsmodellen³ en gång i veckan. Pedagogerna berättar att de brukar läsa böcker på Clevertouch⁴, så att barnen kan följa med i texten. På tvåårsavdelningen är vi med vid en samling när en pedagog läser flanosaga. Pedagogen visar bilder, benämner och ljudar tydligt. Förskolan har en språkgrupp i ett samarbete med andra förskolor i kommunen.

Pedagogerna berättar att de genom matematiklyftet fått upp ögonen för vad matematik kan vara. Att det är mer än bara siffror och att räkna, att det kan vara att jämföra, sortera och

² Förskoleappen är ett digitalt verktyg som hjälper förskolor i sitt dagliga arbete med pedagogisk dokumentation, administration och kommunikation.

³ Bornholmsmodellen - ett språkutvecklingsmaterial.

⁴ Clevertouch – en interaktiv pekskärm.

urskilja olika saker. De berättar också att de använder mer matematiska begrepp nu. På alla avdelningar finns ljusbord med olika geometriska former att arbeta med. På ettårsavdelningen finns flaskor med olika många kulor i och med en siffra på.

Vi är med när några barn tillsammans med en pedagog lägger mandalamönster, med hjälp av glaspärlor i olika färger. Pedagogen uppmuntrar dem och ställer frågor om hur barnen tänker. Ett av barnen vill efter en stund istället göra en regnbåge, och hämtar en plansch från väggen, som hen vill använda som inspiration. En annan pedagog tar vid, och fortsätter uppmuntra barnet att tänka och räkna för att lösa de problem det stöter på. Pedagogen involverar också fler barn, och de hjälps åt en lång stund, för att regnbågen ska bli så som barnet tänkt sig. Barnen har på de flesta avdelningar möjlighet att konstruera, avbilda och göra olika mönster med olika material.

Några tvååringar som går till skogen får väga pinnar och kottar på en digital våg. Ett barn får gissa vad hen tror sin pinne väger. Åtta! säger hen. Pedagogen berättar att den väger sex gram. Barnen har svårt att förstå syftet med den digitala vågen. Alla avdelningar går till skogen minst en gång i veckan. Ettåringarna går till skogen och samlar material. Sen undersöker de materialet på förskolan och arbetar med det på olika sätt.

Ettåringarna har en overheadapparat där barnen kan utforska ljus. Förskolan har en kub som de projekterar ljus på och skapar olika naturmiljöer med. 4-5 åringarna har ett projekt där de undersöker olika djur som panda, isbjörn och elefant. De undersöker hur och var de olika djuren lever. På alla avdelningar finns det synligt material som barnen kan använda för att utveckla sina naturvetenskapliga förmågor. På 4-5 årsavdelning ser vi två barn som leker i vattenrummet, de experimenterar med vatten, öser och häller med olika kannor, flaskor och trattar. Vid flera tillfällen ser vi att barnen utforskar enkel teknik genom att bygga med magneter, konstruktionsmaterialet Plus Plus, klossar och genom att skapa egna konstruktioner.

Två barn som inte brukar leka tillsammans arbetar vid ett tillfälle med pandor i projektet Lika olika. De har fått en klump lera som de ska samarbeta med och göra en panda. De gör en panda men börjar bygga upp en värld med andra djur också, som de börjar leka med och berätta sagor. Pedagogen berättar att de hållit på i över en timme.

En gång varannan vecka kommer en musikpedagog till förskolan och har sång- och musiklekar med pedagoger och barn. Ettåringarna har ett rum med bongotrummor som barnen kan spela på när de vill.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Förskolan har en egen IT-plan 2016-2017 som säger vilka digitala verktyg som ska finnas på förskolan, samt vad de digitala verktygen ska användas till i verksamheten. Ekerö kommuns IT-pedagoger som enhetens utvecklingsansvariga får träffa regelbundet. Förskolan använder sig av lärplattor till att dokumentera med. De använder Förskoleappen för att spara och delge sin dokumentation med kollegor och föräldrar.

Förskolan har en Clevertouch⁵ som de använder till att ge dokumentationen tillbaka till barnen. De använder den till att tittar på bilder och filmer på vad de gjort tidigare.

Pedagoger de håller på att lära sig programmering med Blue-bots, programmeringsbara robotar, för att arbeta med datalogiskt tänkande tillsammans med barnen. De har också inköpta mikroskop, som går att koppla till lärplatta eller dator, för att undersöka även små saker, liksom högtalare för att exempelvis lyssna på musik, både inom- och utomhus.

Vid en intervju berättar pedagogerna att barnen använder Google i lärplattan tillsammans med pedagoger för att söka fakta och information. Vi ser på dokumentationer att barnen som arbetar med projekt bussen söker och upptäcker olika sorters av bussar i Sverige och även i andra delar i världen.

En del pedagoger är ovana vid lärplattorna och användandet av det som dokumentationsverktyg och pedagogiskt verktyg tillsammans med barnen, berättar de.

Pedagoger säger att de tycker källkritik och kritiskt förhållningssätt är viktigt att arbeta med tidigt. De exemplifierar med hur de arbetar när de letar efter bilder på nätet, och att det ibland kan dyka upp något helt annat än det de sökt efter. De berättar också att de brukar titta på flera olika ställen, för att bli mer säkra på att den information de tillsammans med barnen hittar på internet, är korrekt. På så vis kommer diskussionen med barnen, om att allt som står på nätet inte är sant, in naturligt som en del av verksamheten och projekten.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

Pedagoger och förskolechef berättar att alla ska ha en gemensam barnsyn som tar hänsyn till alla människor olika behov och förutsättningar.

Förskolan har ett dokument som beskriver tydligt alla vad pedagogerna ska göra och vilka personer och instanser de ska vända sig till för att stödja och hjälpa barn i behov av särskilt stöd. Vi ser att alla barn får arbeta och leka i mindre grupper den dagliga verksamheten. Pedagoger och förskolechef berättar att de har möjlighet att söka handledning och stöd via kommunens gemensamma resursteam, där det bland annat finns tillgång till specialpedagoger och modersmålspedagoger.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

Förskolan har inte så många barn med annat modersmål. Pedagogerna berättar att de bekräftar barnen genom att använda begrepp på modersmålet. Ibland har de exempelvis använt appar, sjungit och räknat på olika språk.

Vid intervjun med förskolechefen hör vi att det inte finns några tydliga strategier för arbete med barn med annat modersmål. Förskolan tar del av Kommunens plan för nyanlända.

Dokumentation av barns läroprocesser

All dokumentation av barns läroprocesser sker i Förskoleappen där barn och de verksamhetsmål som arbetats med taggas i varje inlägg som görs. Vi får ta del av den dokumentation som avdelningarna lagt in i Förskoleappen. Där finns flera olika projekt som

⁵ Clevertouch – en interaktiv pekskärm.

hela förskolan arbetar med som Lika olika, matematiklyftet med mera. Pedagogerna berättar att de även har dokumentation där som de använder endast till reflektion och vid nätverksträffar.

Pedagogerna berättar att de har arbetat länge med dokumentation så det är en naturlig del, men vi kan se att de i Förskoleappen inte taggar läroplansmålen i så stor utsträckning. Det är svårt att se vilka läroplansmål som ingår i de olika aktiviteterna och projekten.

På ettårsavdelningen finns dokumentation på vad barnen har gjort uppsatt på väggar, hängande från taket, fastsatt på bord och tillgängligt för barnen hela tiden.

På 3-4 årsavdelning ser vi dokumentationer i ett rum som kallas bussrummet. Det finns många foton bilder av olika bussar och text som är synliga för barnen. Ett barn berättar att de åker den röda bussen ända till färjan. På 4-5 årsavdelning ser vi projektdokumentationer i form av landskap ställt på bordet. Vi ser tre olika landskap eller världsdelar. Barnen följer processen och arbetar vidare med sina landskap.

På flera avdelningar finns barnens pågående projekt tillgängliga, framme på avdelningen. Vi ser barn som tillsammans diskuterar de naturmiljöer från olika delar av världen som de skapat av återbruksmaterial.

Föräldrarna har en egen inloggning till Förskoleappen där de kan ta del av sitt barns dokumentation.

Miljön som stöd för lärandet

Förskolan är Reggio Emilia-inspirerad. Vi ser på alla avdelningar en miljö som är stimulerande, riklig och uppmuntrar barnen till utforskande, kommunikation, fantasi och lek. Pedagogerna skapar flera rum i rummen, bland annat på ettårsavdelningen har de byggt kojor som barnen kan leka i. På alla avdelningar finns det ateljéer med tillgängligt material där barnen fritt kan välja.

Förskolan har en tydlig levande miljö som är byggd utifrån barnens tankar och de pågående projekten. På 4-5 årsavdelningen ser vi att projektet tre världsdelar är en del av miljön. Vi ser i olika rum foton på djur från de tre världsdelarna de valt att arbeta med, geografi kartor, böcker och även djur figurer och världar som barnen byggt upp, som påvisar att lärmiljön är levande.

På 3-4 årsavdelningen ser vi ett rum som är utformat utifrån deras projekt med bussar. I ett rum ser vi många olika bilder av bussar och även stolar i rad och ett bord med ratt i mitten.

På ettårsavdelningen finns skogskojor och annat material som de arbetar med i sitt projekt. Ettåringarna har en hylla som ligger på sidan för att barnen ska kunna klättra i och ur. Barnen visade intresse för att klättra på en hylla, istället för att förbjuda ändrade de miljön och la hyllan på sidan för att tillmötesgå barnens intressen.

Utomhus finns många olika miljöer, med plats för både rörelse, rollek, utforskande och lugn. På de yngsta barnens gård finns bland annat balansbanor, en surfingbräda, ljudlek och

gräsytor att röra sig på. Vi ser att barnen gärna leker i sandlådan och tittulek vid buskarna. Vi ser ett träd där pinglor fästs på grenarna, och en busshållplatsskylt utanför dörren. De äldre barnen har mer en avancerad hinderbana och en större klätterställning. Under vårt besök träffar vi en utomhuspedagog som jobbar några timmar på förskolan. Vi ser att barnen får hjälpa till att skapa en vattenbana på gården. Tanken är att få inspiration och nya idéer av utomhuspedagogen för att utveckla en bättre lärmiljö ute.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Förskolan deltar också varje år i projektet "Spår av barn", som är en utställning för alla Ekerös kommunala förskolor i Ekerö centrum. Utställningen går ut på att visa alla vad Ekerös yngsta medborgare gör berättar ateljéristan.

Förskolan handleder lärarstudenter, tar emot Prao-elever och barnskötarelever. Pedagogerna berättar att de har ett samarbete med biblioteket som plockar ihop bokpåsar utifrån olika teman som förskolan arbetar med, till exempel normkritik.

Förskolan besöker den närliggande skogen flera gånger i veckan.

Bedömning i text

Verksamheten är till stora delar strukturerad genom superstrukturen och undervisningen utgår till stora delar ifrån läroplanen i projekten.

Barnen ges till stora delar möjligheter att pröva på olika arbetssätt som vi till exempel ser på i skapandet med äggkartonger. Utforskande och kreativa arbetssätt förekommer i stor utsträckning vilket bidrar till samarbete mellan barnen. Arbetssättet som stimulerar barnen varierar på förskolan och kan utvecklas då vi ser ett ojämnt arbetssätt mellan avdelningar.

Vi bedömer att det förekommer bra arbetssätt som utvecklar barnens förmågor inom språkutveckling, matematiskt tänkande, naturvetenskap och teknik.

Pedagogerna använder i stor utsträckning estetiska arbetssätt som vi till exempel ser när barnen arbetar med projektet. Användandet av modern teknik som ett verktyg i lärprocessen förekommer ofta. Barn får i relativt stor utsträckning utveckla sin förmåga till källkritiskt förhållningssätt.

Verksamheten anpassas för barn i behov av särskilt stöd och det finns väl fungerande strategier och metoder, och verksamheten anpassas till för barn med ett annat modersmål genom förskolans egna strategier och metoder.

Barns lärprocesser dokumenteras på förskolan i hög grad men pedagogerna kan tydliggöra i Förskoleappen att de arbetar integrerat med läroplansmålen i projekten. Barnen får till stora delar vara med och reflektera över detta på förskolan. Föräldrarna har stora möjligheter att ta del av dokumentationen via Förskoleappen.

Vi bedömer att den pedagogiska miljön både inne och ute i hög grad är stimulerande, mångsidig och utmanande och bidrar till ett lustfyllt lärande.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning sker relativt stor utsträckning i det pedagogiska arbetet och närområdets möjligheter tas tillvara i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Ansvar för det egna lärandet

Pedagoger säger att miljöerna har planerats och omformas med det kompetenta barnet och dess intressen som utgångspunkt. Det som intresserar barnen ska kunna få en central plats i miljöerna. Vi ser flera exempel på att pågående projekt finns framme, där barnen kan fortsätta diskutera och komma med idéer och tankar under hela dagen, inte bara under vissa tider.

Vi ser många exempel på att pedagoger väntar in barnen och ger dem möjlighet och tid att klara saker själva. Vi ser också att alla ettåringar har haklapp och dricker ur pipmugg med lock, oavsett förmåga. På tvåårsavdelningen får bara några barn ta mat och grönsaker själva.

Hyllorna i hallarna anpassade så att barnen ska kunna vara självständiga. Vi ser att de äldre barnen klarar vardagssituationer som på och avklädning och dukning vid matbordet. På 3-4 årsavdelning ser vi hur barnen hjälper till med att duka matbordet och även hämta mat från köket.

Demokratiska arbetsformer

En pedagog berättar att de yngsta barnen gärna ville ta med sig en vagn, som de lekte med ute på gården, även till skogen. Denna vagn har nu fått en viktig uppgift som "skogsvagn", som de tar med, samlar naturmaterial i, låter figuren "Lilla Gubben" åka i, och som de har olika uppdrag kring.

På 3-4 åringarnas avdelning har barnen visat ett intresse för bussar som de arbetar med nu. Just nu pratar barnen om vilken färg en buss kan ha, och vilken färg ska de måla.

En pedagog på ettårsavdelningen berättar att de först hade samling i ett rum, men barnen ville bara ut och äta så fort de såg matvagnen, så då började de sjunga vid matbordet istället.

På en avdelning berättar pedagoger att de just nu har delat in barnen i fasta grupper, men att de är på väg att ändra arbetssättet så att barnen i större utsträckning ska kunna bestämma vad de vill göra. Vi märker att barnen inte har möjligheter att byta aktiviteter. Vid ett tillfälle vill ett barn väldigt gärna gå till skogen men får inte, för hen måste vänta till nästa dag då det är hens tur, säger pedagogerna.

Projektet utgår ifrån barnens intresse och det är de som styr projektens gång. Barnen kan

välja arbetssätt i projekten, hur de arbetar med materialet och på vilket sätt. Vid flera tillfällen ser vi att barnen uttrycker sina tankar under lekstunder och projektarbetet.

Ett rum som inte upplevdes fungera som hemvrå har, efter barnens önskemål, börjat omvandlas till busstrum istället. Vi hör vid flera tillfällen hur pedagogerna diskuterar med barnen, för att ta reda på hur de tänker kring aktiviteter och material.

Förskolan har, enligt pedagogerna, medvetet valt att inte ha formella forum för demokrati, såsom barnråd, utan säger istället att arbetet i mindre grupper och med observation och reflektion ger barnen reellt inflytande över verksamheten. Pedagogerna säger att de istället arbetar med demokrati i den dagliga verksamheten, som att tala om hur de kan dela på oliverna vid matbordet, så att alla får eller rösta vilken färg de ska välja när de målar tillsammans.

Samverkan med föräldrar

Förskolan bjuder in till föräldramöte respektive utvecklingssamtal en gång vardera per år. Förskolechefen bjuder också in till föräldrafrukost med information och dialog minst en gång per termin. Detta istället för det föräldraråd som tidigare fanns, men inte upplevdes fungera tillfredsställande. Förskolan bjuder varje år in till dropinfika, olika fixardagar, sommarfest, luciafirande med mera. Föräldrarna ges även möjlighet att svara på Våga Visa-enkäten varje år. Resultaten från förra årets enkät, där svaren visade att föräldrarna inte visste hur förskolan arbetar med matematik, är bakgrunden till att förskolans pedagoger idag deltar i Matematiklyftet

Pedagoger uttrycker att den dagliga kontakten med föräldrarna, vid lämning och hämtning, är viktig, och att de arbetat mycket med välkommandet. Föräldrarna kan ta del av den dagliga verksamheten genom dokumentationen i Förskoleappen.

Bedömning i text

Barnen ges till stora delar möjlighet att ta ansvar för det egna lärandet och miljön, samt möjlighet att påverka sin egen situation i förskolan. Barnen får på de flesta avdelningarna möjlighet att klä på sig själva, duka och kan välja aktiviteter under delar av dagen. Pedagoger arbetar med reflektion och observation för att tillvarata barns intressen. Förskolan kan utveckla arbetssätt där barnens intressen får möjlighet att ta ytterligare plats inom ramarna för superstrukturen.

Barn har inflytande över planering, arbetssätt och innehåll i projekten. Formella forum för demokrati finns inte. Förskolan kan utveckla fungerande arbetssätt för sådana, där barnen kan arbeta med demokratiska arbetsformer och ges inflytande över verksamheten.

Föräldrarna ges relativt stor möjlighet att i dialog med förskolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten, exempelvis genom dialog vid dropinfrukostar, i utvecklingssamtalen och i Våga Visa-enkäten.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Förskolechefen följer förskolans pedagogiska verksamhet genom att hon en dag i veckan finns på förskolan, genom sin insyn i verksamheten via Förskoleappen samt genom sitt utvecklingsarbete tillsammans med de pedagogiska utvecklingsledarna.

Pedagogerna vi samtalar med berättar att de tycker att förskolechefen är en närvarande chef som vet mycket om den pedagogiska verksamheten och att hon är lyhörd.

Förskolechefen har tillsammans med ledningsgruppen arbetat fram en superstruktur för verksamheten. Superstrukturen innebär att alla pedagoger vet var de ska befinna sig och vad som är deras ansvar varje dag.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Förskolechefen berättar att hon tillsammans med de pedagogiska utvecklingsledarna och ledningsgruppen fångar upp utvecklingsområden i verksamheten och att hon sen använder sig av det i det systematiska kvalitetsarbetet. Förskolechefens mål är att kunna använda den dagliga dokumentationen som pedagogerna gör med barnen i till exempel Förskoleappen i det systematiska kvalitetsarbetet. När vi tittar på dokumentationen i Förskoleappen kan vi se att pedagogerna inte alltid taggar alla de verksamhetsmål de arbetar med, utan endast projekt eller barn.

Inför utvecklingssamtalen som är en gång per år, får föräldrarna en inbjudan med särskilda frågor angående inflytande. Föräldrarna fyller årligen i Våga Visa-enkäten.

Vi får ta del av förskolans Verksamhetsuppföljning, ett dokument där det förskolans mål, måluppfyllelse, analys och utvecklingsområden beskrivs.

Pedagoger och barn medverkar i det systematiska kvalitetsarbetet genom dokumentationen i Förskoleappen.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Alla pedagoger går matematiklyftet som de varannan vecka får handledning i av en extern pedagog. Annars arbetar de mycket med intern kompetensutveckling. Förskolan får

regelbundet handledning av sin pedagogista och sin ateljérista. Förskolan får även besök av en musikpedagog varannan vecka.

Förskolechefen säger att hon tycker att samarbete och kollegialt lärande är mycket mer givande för verksamheten än enstaka föreläsningar, men att även det erbjuds vid önskemål och behov. De pedagoger vi talat med är nöjda med kompetensutvecklingen.

Enheten har regelbundet förskolläramöten där förskollärarna får träffas och delge varandra kunskaper och erfarenheter. Det finns även andra arbetsgrupper inom enheten som träffas och utbyter erfarenheter och kunskaper.

Ekerö kommun erbjuder pedagogiska nätverksträffar fyra tillfällen per termin. Förskolans enhet har tio platser som pedagoger får anmäla sig till. Samma pedagoger går under en termin. Nätverksträffarna bygger på pedagogisk dokumentation och projekterande arbete, och i år inriktning normkritik.

Ekerö kommun har även Tankesmedjan fyra gånger per termin. Den är öppen för alla. Där fokus bland annat har varit Förskoleappen, hur man använder den rent tekniskt men även hur lärprocesser synliggörs i dokumentationen där.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Pedagogerna berättar att de organiserar verksamheten och samarbetar över avdelningarna på olika sätt.

På förskolan följer pedagogerna de åldersindelade grupperna, och inför höstterminen byter hela gruppen avdelning.

Pedagogerna berättar att barnen blir inbjudna att besöka skolorna. En del skolor kommer även på besök till förskolan. På förskolan frågar pedagogerna barnen om vad de vill veta om skolan och vad de har för förväntningar. Sen samtalar med pedagoger från skolan.

Bedömning i text

Förskolechefen har till stora delar kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet genom att hon regelbundet finns på förskolan och genom sin insyn i Förskoleappen.

Hon arbetar till stora delar för att utveckla verksamheten tillsammans med de pedagogiska utvecklingsledarna och medarbetare och tar till stora delar ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Personal och barn medverkar i det systematiska kvalitetsarbetet genom dokumentationen i Förskoleappen, men pedagogerna behöver bli bättre på att tagga de verksamhetsmål de arbetar med för att det ska bli tydligt.

Föräldrar till barn deltar i det systematiska kvalitetsarbetet genom kundenkäten och genom de frågor som de får inför utvecklingssamtalen.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras och det skrivs en verksamhetsuppföljning. Personalen erbjuds till stora delar kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov och det finns väl fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna. Det finns till stora delar en fungerande samverkan inom verksamheten.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet					Mindre god kvalitet					God kvalitet					Mycket god kvalitet					
1,0					2,0					3,0					X					4,0

REFERENSER

Beskrivning superstruktur
Förskoleappen samtliga avdelningar
Inbjudan utvecklingssamtal
IT-plan 2016/2017
Kalendarium ht16
Kommunens plan för nyanlända
Likabehandlingsplan Knalleborgs förskola Ht16/Vt17
Mottagandet av nyanlända barn i förskolan
Organisation och ledning läsåret 2016/2017
Röda Tråden
Verksamhetsuppföljning förskola Knalleborg
Våga Visa bedömningsmatris förskola
Våga Visa metodbok

